

ZPRÁVODAJ

Obce Černousy

Květen / 2018

<http://cernousy.cz>

Občasník obce Černousy. *Své připomínky a náměty na články adresujte na obecní úřad Černousy, nebo na: pecoufal@seznam.cz, Petr Coufal, tel.: 725 716 576.*

Slovo Starosty

Dobrý den,

na začátku článku navážu na předchozí zpravodaj, kde jsem Vás informoval o tom, že se bude opravovat místní komunikace mezi Vsí a Andělkou. Ve výběrovém řízení, které se konalo na březnovém zasedání zastupitelstva obce, byl vybrán zhotovitel a začátek prací je naplánován na první týden v květnu. Bude se jednat o úplnou uzavírku komunikace, která potrvá do 31. 5. 2018. Objízdná trasa bude vyznačena dopravními značkami. Všem, kteří tuto komunikaci využívají, předem děkuji za trpělivost během této uzavírky.

Další informací, která stojí za zmínku, je, že se mi podařilo domluvit se na společném jednání v Hradci Králové na Povodí Labe, kterého se zúčastním za obec spolu s novým majitelem bývalé Linety. Na tomto jednání bychom chtěli se zástupci Povodí Labe projednat varianty nebo možnosti realizací protipovodňových opatření v obci. O výsledku budu informovat zastupitele obce na nadcházejícím zasedání.

V minulých letech jsme neměli problém získat dostatečný počet pracovníků VPP na údržbu zeleně, úklid, zpracování a rozvoz palivového dřeva. Letošní rok je bohužel vše jinak, protože je nízká nezaměstnanost, na úřadech práce už bohužel nejsou uchazeči, kteří by tuto práci mohli vykonávat. Zpřísnily se také podmínky Úřadu práce pro přijetí těchto uchazečů. V současné době máme pouze tři zaměstnance VPP, dvě ženy a jednoho muže. Nebude proto snadné s tímto počtem lidí zvládnout údržbu obce tak, jak tomu bylo doposud. Občany proto prosím o shovívavost.

Přeji Všem pěkné jarní dny.

Miroslav Richter, starosta

SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Sobota 19. května 2018

Upozorňujeme naše občany, že se mohou zbavit odpadů, které nelze skladovat. Tekuté odpady můžete odevzdat pouze v uzavřených nádobách. Podnikatelé a firmy zaplatí plnou cenu dle sazebníku. Seznam odpadů, které můžete odevzdat najdete na vývěškách a na el. stránkách obce.

Rozpis svozu

Boleslav – křižovatka u mostu - - - - - 8:00 – 8:15

Ves – hospoda - - - - - 8:20 – 8:35

Obecní úřad - - - - - 8:40 – 8:55

Černousy – hospoda - - - - - 9:00 – 9:15

Využijte možnost, kdy obec hradí likvidaci odpadů, která je jinak finančně náročná.

SVOZ OBJEMNÉHO ODPADU

Sobota 19. května 2018

Upozorňujeme naše občany, že se mohou zbavit: **Objemný odpad** je starý nábytek, čalouněný či plastový nábytek, postele, matrace, podlahové krytiny, koberce, peřiny, dětské autosedačky, dřevo.

Objemný odpad jako např. skříň či postel je nutné nejprve objemově upravit, tj. rozdělat či rozložit na desky. Tyto odpady budou přijímány pracovníkem obce na svozovém místě zdarma.

Upozornění: sedadla z aut na sběrném místě neodebíráme !!!

Svozové místo: Černousy – bývalá pískovna nad panelovým domem - - - - - 08:00 – 11:00

Blahopřání

V květnu slaví své narozeniny **21** našich občanů a občánek a v červnu jich oslaví své narození **15**. Všem přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Narozeniny **v květnu** slaví paní a slečny: Helena Sarah Seppová, Tereza Guttenbergová, Daniela Konkusová, Rozárka Guttenbergová, Vlasta Litošová, Stanislava Štrbáková, Marie Divišová, Pavlína Novotná, Jiřina Školáková a Jana Ferencová.

Pánové a chlapci: Jaroslav Kapras, Jakub Sedláček, Vladislav Ondřejík, Marek Vološín, Miloš Šimpach, František Soukup, Zdeněk Soukup, Tomáš Hložek, Samuel Feri, Jan Grulo a Josef Miko.

V červnu budou slavit dámy: Oxana Roušarová, Světlana Motruková, Aneta Richterová, Zina Tůmová, Hana Chovaníková, Iveta Ivičičová, Michaela Zikmundová, Tereza Ferencová a Marcela Slípková.

Pánové: Petr Rigo, Miloš Dávidek, Tomáš Vnouček, Olexandr Motruk, Jiří Školák a Vladimír Keller.

Všem ještě jednou hodně zdraví a spokojenosti.

(Pokud si nepřejete zveřejňovat svá nebo jména svých dětí, oznamte to na obecním úřadu.)

Obecní zastupitelstvo

Druhé veřejné zasedání zastupitelstva obce letošního roku č. 2 / 2018 svolal starosta Miroslav Richter 28. března do zasedací místnosti OÚ. Zastupitelé se sešli v počtu osmi, jeden se omluvil. Zastupitelstvo schválilo závěrečný účet a účetní závěrku obce za rok 2017, dofinancování pořízení územního plánu obce, nabídku na opravu místní komunikace Ves – Andělka společností SILKOM za nabídkovou cenu 2 173 640,- Kč a mnoho dalšího.

Usnesení ze zasedání si můžete přečíst na úřední desce před OÚ a na stránkách obce <http://cernousy.cz>, kde je také zveřejněn zápis ze zasedání.

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Stalo se již pravidlem, že náš sbor pořádá ve Vsi o velikonočních taneční zábavu a ani letos tomu nebylo jinak. Na Bílou sobotu jsme pozvali hudbu, připravili sál, občerstvení a kolem osmé večer začali již přicházet první návštěvníci, kterých se nakonec sešlo slušné množství. Hudbu obstarali dva šoumeni, kteří si říkají So Net Band a brzy svojí skvělou muzikou roztančili celý sál. V tombole bylo mnoho nádherných cen, které obstarali především naši členové a také darovali sponzoři. Všichni jsme se dobře pobavili a většina z nás se rozcházela až v časných ranních hodinách.

Děkujeme tímto všem, kdo se na pořádání zábavy podílel, darovali tombolu, všem sponzorům, a také za spolupráci Mírovi Křovinovi a Lence Bubeníkové.

Výbor SDH Ves

Černouský kvíz

Správná odpověď z minulého kvízu: Mladá sympat'anda na fotce z roku 1978 je paní Dana Vološinová. (Fotku nám zapůjčila Jana Roušarová – děkujeme)

Do uzávěrky tohoto vydání nám bylo doručeno mnoho správných odpovědí, z kterých byl vylosován výherce a tím se stal **Zdeněk Beran. Blahopřejeme!** Poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové si může vyzvednout na OÚ.

Otázka dnešního kvízu:

Kdo jsou ty dvě malé rošťandy na fotce z roku 1995?

Své odpovědi posílejte na e-mail: pecoufal@seznam.cz nebo SMS zprávou na tel.: 725 716 576 (nezapomeňte uvést i své jméno), můžete jí sdělit i osobně Petru Coufalovi.

Výherce, který bude vylosován ze správných odpovědí, získá poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové v Černousích.

Dobří lidé z Černous a obec Černousy zvou všechny malé nezbedníky a jejich rodiče na „Den dětí“, který se bude konat 2. 6. 2018 v 15. 00 hodin v místním Lesoparku. Letos budeme cestovat „**Křížem krážem po světě**“. Podíváme se do několika zemí světa, poznáme různé kultury, tradice a obyčeje. Nebudou chybět ani oblíbené tvořivé dílničky, opečené buřtíky a malé překvapení. Občerstvení je zajištěno. Čeká nás den plný zážitků, pěkných písniček a dobré nálady.

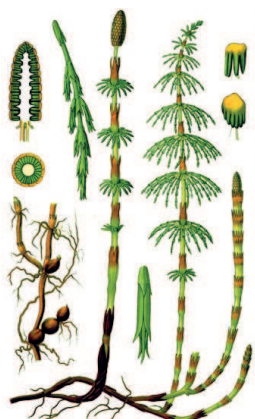
Poděkování

Chtěli bychom poděkovat Pétovi Coufalovi za krásný večer, který pro nás připravil v sobotu 10. 3. 2018 v hospůdce „Pod kaštanem“. Zjistili jsme, že čas prostě nikdo z nás nezastaví.
 účastníci akce „Promítání fotek 2018“

Kam s dětmi o prázdninách

Největší přehled táborů Frýdlantska najdete na: <http://bit.ly/tabory-frydlantsko>

Bába bylinářka

**Přeslička
rolní**

Účinky rostliny: nemoci ledvin • krvácení různé příčiny • zvracení krve • ledvinové kameny a písek • zánět kostní dřeně • revma, revmatoidní artritida, revmatismus • dna • nervové bolesti • prochlazení • močových cest s bolestmi • zástava močení – anurie • perikarditida, voda v osrdečníku • pleuritida, zánětlivý výpotek pohrudnice • nemoci ledvin po spále • zánět ledvinové pánvičky • hnisání ledvinové pánvičky • těžký porod • poruchy zraku • vyrážky kůže a ekzémy • zánět nehtu, zánět nehtového lůžka • bérkové vředy • hnisající rány • některé druhy rakoviny • ostruha paty • fistule • vyrážky po holení • tuberkulóza kůže • hemoroidy, zlatá žíla, hemeroidy s bolestmi • krvácení z nosu (epistaxe) • krvácení dělohy • krvácení žaludku (např. při žaludečních vředech) • ateroskleróza, arterioskleróza, kornatění tepen • prevence rakoviny • poruchy

paměti • lupy • noční pomočování (enuréza) • zánět mandlí • záněty dutiny ústní • těžké záněty zubů s hnilobným zápachem • polypy patra a krku • gynekologické záněty s výtoky • celková slabost při tuberkulóze (TBC) • polypy střev, konečníku • křeče žaludku • žlučníkový záchvat • výrůstek paty • bolesti páteře při diskopatiích - poškozené meziobratlové ploténky • krční páteře, zatuhnutí • záchvaty zuřivosti.

Největší léčivý účinek má tehdy, roste-li na hlinité půdě, neboť – v závislosti na stanovišti – obsahuje 3-16 % kyseliny křemičité, která má obzvláště dobrý léčivý účinek. Přesličku přirozeně nesbíráme na chemicky hnojených polích. Přesličku s nejjemnějším větvením, někdy označovanou jako „jemná“ přeslička (Přeslička lesní, *Equisetum silvaticum* L.), najdeme ponejvíce v lese a na jeho okrajích. I ona je léčivá.

V lidovém léčitelství si jí velmi vážili jako léčivky již ve starých dobách, především pro její schopnost **zastavovat krvácení** a pro úspěchy při vážném **onemocnění ledvin a měchýře**. Přesto se na ni v průběhu času zapomenulo. Nebyl to nikdo jiný, než náš velký lidový přírodní léčitel farář Kneipp, který obnovil její bývalý význam. Vyhlásil ji za „nenahraditelnou a neocenitelnou“ při **krvácení, zvracení krve, chorobách ledvin a měchýře, při kamenech a písku**. Dále hovoří: „**Mimořádně poslouží při zastaralých chorobách, při hnisavých ranách, rakovinových vředech, dokonce i při zánětu kostní dřeně. Škodliviny umyje, rozpustí a vypálí. Často se vlhká, teplá bylina zabalí do mokrých ručníků a přiloží na léčené místo.**“

Švýcarský farář Kunzle říká, že všichni lidé by měli od určitého věku denně vypít jeden šálek čaje z přesličky. Ztratily by se **revmatismus, dna a nervové bolesti**, každý člověk by prožil zdravé stáří.

Vypráví se, že jeden 86letý muž si koupelemi z přesličky vyléčil **chorobu z kamenů** a potom žil ještě hodně let. Kromě toho hovoří: „**Bylina vyléčí nejsilnější krvotok a zvracení krve v krátké době, ba někdy okamžitě, když se vnitřně užívá jako čaj.**“

Při **prochlazení měchýře s křečovitými bolestmi** není lepšího prostředku, než když necháme 10 minut působit na měchýř (přitom jsme zahaleni do koupacího pláště) páry ze spařené přesličky. Když to několikrát zopakujeme, tak onemocnění brzy pomine. Staří lidé, kteří pojednou vůbec **nemohou močit** a svíjejí se v bolestech, nebo moč nanejvýš jen trochu kape, se mohou velmi rychle osvobodit od těchto bolestí horkými parami přesličky, aniž by musel lékař cévkovat moč pomocí hadičky.

Při **ledvinovém písku a kamencích v močovém měchýři** se užívají horké koupele z přesličky, přičemž se pije i teplý čaj z přesličky, moč se zadržuje, aby se mohla naráz pod tlakem vypustit. Po takové kúře kameny většinou odcházejí. Výsledkem těchto rad bylo, že jsem dostala více dopisů, které vše potvrdily: kúra vyplavila **ledvinové kameny**, postižení se nyní cítí výborně a na nic si už nestěžují.

V případech, když selhaly jiné močopudné prostředky, pomohla přeslička, jako například při **nahromadění vody v osrdečníku a v pohrudnici**, při **onemocnění ledvin** po šarlachu (spále) a jiných infekčních nemocech, při kterých se naruší odvádění moči. Ve všech těchto případech je přeslička vynikající při vnitřním i vnějším užívání pro celý systém ledvin a měchýře. Při **zánětech a hnisání ledvinové pánvičky** již pouhá jedna přesličková sedací koupel má zázračný zdravotní účinek. Při této vnější aplikaci, a jenom při ní, používáme vysokou přesličku, mající na prst silné stonky, která roste na mokřinatých loukách a na půdách horských pastvin (Přeslička obrovská, *E. telmateia* L.). Tato přeslička poskytne okamžitou pomoc ...

Při **svědicích vyrážkách kůže**, i když jsou rohovité, hnisavé a strupovité, pomůže omývání a obklady z výluhu přesličky. Koupele a umývání přesličkou pomáhají i při **hnisavém zánětu nehtového lůžka**, při **bérkových vředech**, zánětu kostní dřeně (osteomyelitis), při **starých zahnívajících ranách, rakovinových nádorech, ostruze na patě, fistuli, vyrážkách po holení** a při **tuberkulóze kůže**. Možno udělat i teplé obklady ze spařené rostliny zabalené do ručníku.

ZPŮSOBY UŽÍVÁNÍ PŘESLIČKY ROLNÍ

- Čajový nálev z přesličky: 1 vrchovatá lžička přesličky na 1/4 litru vody, spaříme.

- **Parní zábal z přesličky:** Jednu vrchovatou dvouhrst přesličky dáme do síta, které zavěsíme nad hrnec s vařící vodou. Když je nať horká a měkká, zabalíme ji do lněného ručníku a přiložíme na nemocné místo. Bezpodmínečně je nutné všechno teple obalit! Necháme působit více hodin, případně celou noc.
- **Sedací koupele z přesličky:** 100 g přesličky dáme do studené vody na noc, následující den ohřejeme k varu a přilejeme do vany. Doba koupání 20 minut. Neosuší se, mokré se zabalit do koupacího pláště. Pařit se dále v posteli jednu hodinu. Voda musí při koupeli sahát až nad ledviny.
- **Tinktura z přesličky:** 10 g čerstvé přesličky 14 dní necháme na slunku vyluhovat v 50 g pravé rezné. Denně protřepáváme!
- **Kašový obklad z přesličky:** Čerstvá přeslička se dobře umyje a pak se na dřevěné desce rozmělní až na kaši.

Ivana Křišáková

Obrázky ze starých časů

Vážení čtenáři, v této rubrice Vám otiskujeme obrázky a fotografie z historie naší obce. Pokud máte doma nějakou fotku z dob minulých, budeme velice rádi, když nám jí zapůjčíte k otisknutí. Tentokrát další dobová pohlednice ze Vsi.

Něco z historie

Tentokrát Vám přepisujeme článek z nejnovější knihy Mgr. Petra Freiwilla, Ph.D. *Od mlýnů k továrnám - Výrobní stavby na Frýdlantsku*.

Vodní mlýn v Černousích

Černouský vodní mlýn náleží k mnohým, které na Frýdlantsku ve 20. století zanikly. Díky tomu, že patřil frýdlantskému velkostatku, se nám však dochovaly bohaté archivní stopy. Vydejme se po nich, poodhalení historie jedné z nejsevernějších výsep naší země za to stojí. Vrchnostenský obilní rybníční mlýn se nacházel jižně od vsi, v osadě dnes zvané V Poli (dříve Feldhäuser, též Zimelhäuser), pod hrází Mlýnského rybníka. Soustava šesti rybníků byla zřízena na dnes bezejmenném potoce, dříve zvaném Zimelbach. Existence mlýna se promítla i do místního názvu vrchu severně od rybníka, označovaného jako Nademlýnský vrch (na mapě stabilního katastru jako Mühlberg). První nepřímou zmínku uvádí Rudolf Anděl k roku 1584, kdy je jmenován „hoření mlýnský rybník“. Ovšem v soupisu

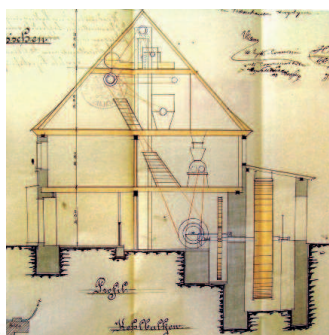
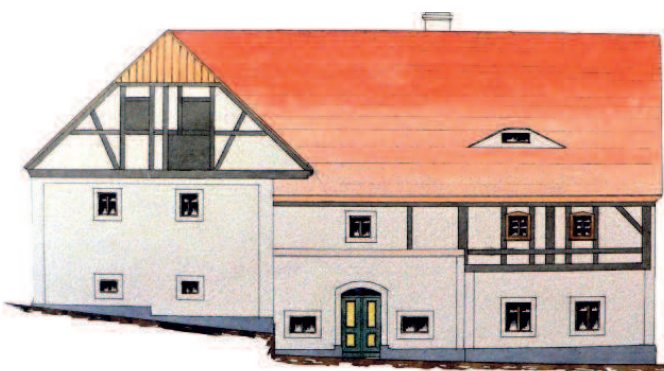
poddaných podle víry z roku 1651 žádný mlýn v obci nefiguruje. Další zprávu nacházíme v příznávací fassi tereziánského katastru z roku 1713, kdy je v Černousích uváděn vrchnostenský mlýn o jednom kole na nestálé vodě. K němu, stejně jako k několika dalším mlýnům na panství, je připojena poznámka *k nepotřebě, ježto mohou mlít jen při velkém dešti tak 1 den*. Další, již podrobnější zprávu, máme z inventáře panství z roku 1719. Dozvídáme se z něj, že mlýn mj. disponoval jedním mlecím složením, čtyřmi železnými ozubenými koly, dvěma pastorky, dvěma čepy, nádobami na obilí a mouku – po jedné měřici a věrtelu – a také šesti visacími zámky. Mlýn pod hrází rybníka je zakreslen na mapovém listu I. vojenského (josefského) mapování z let 1764–8. K roku 1758 je zaznamenána výměna mlýnského kola. O mlýnu se k roku 1834 zmiňuje Johann Gottfried Sommer a také jej zachycují mapy stabilního katastru z roku 1843 a II. Vojenského (Františkova) mapování provedeného v letech 1836–52.

O stavební podobě mlýna si můžeme udělat představu z nedatovaného plánu, pocházejícího patrně z konce 19. století. K tomuto období se váže i většina ostatních dochovaných archiválií. Patrovou zděnou stavbu postavenou na půdorysu písmena L s přístavbou lednice při jižním průčelí završovala sedlová střecha krytá pálenými taškami. Štíty a částečně konstrukce patra byly hrázděné, střechu prostupovala volská oka. Segmentově zaklenutým vstupem v severním průčelí se vcházelo do ústředního prostoru – mlýnice, ke které přiléhalá přístavba lednice a bylo možné z ní vstoupit do obytné místnosti a komory, případně stáje se samostatným prasečím chlívkem. Z mlýnice vedlo schodiště do patra, kde se nacházely další čtyři místnosti. K mlýnu náležela samostatně stojící částečně hrázděná stodola. Velmi zajímavý je plán přestavby mlýna vyvolaný výměnou obyčejného mlecího složení za složení umělecké, který vyhotovila v roce 1901 frýdlantská stavitelská kancelář Hönig & Weber. Stavebně i dispozičně zůstal objekt beze změn, ale do podkroví byly ve dvou úrovních instalovány stroje sloužící dokonalejšímu třídění a čištění meliva. Z půdorysů a řezu čteme, že v patře je instalována jedna válcová stolice, poháněná řemeny od řemenice v přízemí, a dvě kamenná složení, jedno špicovací a druhé patrně šrotovací. Přízemí je tak dispozičně uvolněno pouze pro převody a paleční kolo, roztáčené vodním kolem na horní vodu. Stroje v podkroví jsou poháněny samostatným řemenovým rozvodem s bezpečnostními kryty, vedoucím k transmisi uchycené při stropě spodní úrovně podkroví. Od ní vede jeden řemen k hranolovému vysévači ve spodní úrovni a další do horní úrovně, kde pohání hranolový vysévač, tarár a koukolník (triér). Všechny stroje jsou doslova naměstnány do stísněného prostoru pod hřebenem střechy. Jednotlivé mlecí podlahy propojují dva kapsové výtahy.

Další pozoruhodný plán připravili v roce 1910 ve strojárně J. E. Christoph (Ma schinenfabrik J. E. Christoph, A. G.) v nedalekém Nízkém (Niesky) v Horní Lužici. Řeší instalaci stacionárního benzinového motoru o výkonu 9 PS, který sloužil jako náhradní pohon válcové stolice a dalších strojů v době nedostatku vody.

Záležitosti provozu mlýna na přelomu 19. a 20. století osvětluje spisová agenda z let 1899–1916. Dozvídáme se z ní, že v této době je mlýn již pronajímán (nájemci K. Nicht, F. Kahler, A. Gerlach, W. Weiss, K. Möller). V roce 1912 mlýn poškodila povodeň, později zde propukl požár, po kterém následovala další rekonstrukce. Ve mlýně se však přestalo mlít patrně již v letech 1920–1. Zatímco ve stavební knize velkostatku z roku 1919 figuruje pouze jako Mühle Tschernhausen, tak v roce 1921 a letech následujících již je uváděn výhradně jako Ehem[alige] Mühle, tedy bývalý mlýn. Veškerá vydání se týkají pouze stodoly, je tak pravděpodobné, že správa velkostatku se mlýna zbavila již dříve a ponechala si pouze stodolu. Ostatně, v letech 1893–1904 probíhal exekuční prodej mlýna. Seznam a mapa vodních děl z roku 1930 jej již neuvádí. Horizont zániku stavby není znám, ale na leteckých snímcích z roku 1953 objekt už neexistuje, patrně nejsou ani základy či jiné terénní stopy. Dnes mlýn připomínají pouze Mlýnský rybník a relikt zdiva stodoly.

Petr Freiwillig

Severovýchodní průčelí mlýna, počátek 20. století a příčný řez mlýnem, 1897. Ve spodní mlýnici paleční kolo a převody, v horní mlýnici válcová mlecí stolice, v podkroví hranolový vysévač, v podstřeší triér a tarár

Mlýnský rybník, pohled z hráze

UDÁLOST MĚSÍCE

NOVÁ SILNICE SPOJÍ DVĚ NEJVĚTŠÍ MĚSTA KRAJE

Dlouho očekávané otevření novostavby silnice I/14, severního propojení Jablonce nad Nisou a Liberce, je tady. Řidiči se z jabloneckého Lukášova do libereckých Kunratic budou moci opět projet od 1. června. Od tohoto dne budou na novou trasu převedeny i veškeré autobusové linky veřejné dopravy, které dosud vedly přes Vratislavice nad Nisou.

Foto: archiv ŘSD Liberec

Novostavba silnice dlouhé 2,6 km bude od června v provozu v režimu předčasného užívání. Za provozu budou dokončeny práce na zhruba kilometrovém koncovém úseku u Lukášova. Řidiči se proto žádné další celkové uzavírky silnice obávat nemusejí. Od prosince pak bude zahájen roční zkušební provoz, během kterého se provede měření hluku, vyhodnotí se bezpečnost a plynulost silničního provozu a také funkčnost odvodnění a jeho účinky na okolí.

Projekt, jehož příprava a následná realizace trvala více jak dvacet let, stál přes půl miliardy korun. Jeho projektantem byla skupina společností Valbek EU, investorem Ředitelství silnic a dálnic České republiky a zhotovitelem firma M-silnice. Nová silnice má oproti původní silnici III. třídy výrazně lepší směrové a výškové parametry, kategorijní šířku 11,5 metrů s celkovou délkou 2646 m. Ve směru na Jablonec nad Nisou bude stoupací pruh v délce 837 m. V začátku úseku trasa navazuje na již dokončenou přeložku silnice I/14 Liberec–Kunratická

v oblasti sídliště Kunratická. Celá stavba končí v ulici Československé armády v Jablonci nad Nisou novou okružní křižovatkou.

Samotná rekonstrukce byla zahájena 2. března 2016. Předcházela jí rozsáhlá příprava stavby zahájená před více jak dvaceti lety v roce 1996 posouzením EIA, v roce 2007 pak bylo vydáno územní rozhodnutí, v roce 2014 se podařilo schválit investiční záměr, získat stavební povolení a zahájit výběr zhotovitele. Je to ukázka toho, jak dlouhou dobu může vznik takových investic trvat. Pro konečné povolení užívání silnice bylo nezbytné, aby byly provedeny hlavní mostní prohlídky, úsek silnice byl opatřen dopravním značením a povrch vozovky umožňoval bezpečný provoz. Naštěstí nedošlo k žádným neočekávaným problémům a podařilo se dodržet naplánovaný harmonogram prací. Část nové silnice I/14 od napojení v Kunraticích až po křížení s Janovskou ulicí směrem do Jablonce nad Nisou je...

(pokračování na str. 4)

NA KRAJI

KŘIŽANY, SEMILY A TURNOV ZVÍTĚZILY V KRAJSKÉM KOLE ZLATÉHO ERBU

V jubilejním dvacátém kole soutěže Zlatý erb 2018 o nejlepší webové stránky a elektronické služby měst a obcí byly v krajském kole nejúspěšnější Křižany, Semily a Turnov. Celkem se do krajského kola zapojilo dvanáct měst a obcí. Jejich weby a elektronické služby posuzovala porota sestavená Libereckým krajem ve třech kategoriích. Nejlepší webovou stránku obce mají Křižany, nejlepší webovou stránku města mají Semily

Zástupci vítězných měst si převzali ocenění při ceremoniálu na krajském úřadu. Foto: J. Appeltauer.

a v kategorii Smart City a nejlepší elektronická služba zvítězil Turnov. Tři vítězná města reprezentovala Liberecký kraj také v celostátním kole.

POŽÁDEJTE SI O PENÍZE NA NOVÝ KOTEL!

Liberecký kraj dosud nevyčerpal finanční prostředky v rámci vyhlášeného programu Kotlíkových dotací v LK II., je tedy možné stále žádat o peníze na nové kotle či tepelná čerpadla. Výměnou starého kotle 1. či 2. emisní třídy za nový zdroj tepelného vytápění získáte až 120 tisíc korun, občané žijící v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší pak dostanou bonus navíc 7 500 Kč. Bližší informace naleznete na webové adrese www.dotace.kraj-lbc.cz/kotlikove-dotace, případné dotazy směřujte na tel.: 485 226 579 či e-mail: kotliky@kraj-lbc.cz.

MUZEJNÍ NOC POD JEŠTĚDEM 2018

Liberec, Jablonec nad Nisou, Vratislavice nad Nisou – tři města, osm institucí, jedna velkolepá akce. Muzejní noc se bude letos konat v pátek 18. května v areálu Severočeského muzea, Galerie Lázně a Technického muzea v Liberci, v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou a v rodném domě Ferdinanda Porscheho a Automuzeu ve Vratislavicích. Již tradičně si mohou návštěvníci od šesti hodin do půlnoci prohlédnout galerii i muzea. Bohatý kulturní program se nebude odehrávat pouze uvnitř institucí, ale také v jejich okolí. „Letošní ročník se

koná v duchu první republiky. Návštěvníci, kteří přijdou v prvorepublikových kostýmech, se mohou zapojit do soutěže o ceny,“ uvedla Květa Vinklátová, členka Rady Libereckého kraje. Vstup je zdarma. Bližší informace můžete sledovat na: facebook.com/events/2321461128080247.

BUDOVA KRAJSKÉHO ÚŘADU OPĚT SVÍTILA MODŘE

Budova Krajského úřadu Libereckého kraje se v noci z 2. na 3. dubna již potřetí zahálila do modrého světla. Vyjádřila tak podporu Světovému dni porozumění autismu, který od roku 2008 vyhlašuje Organizace spojených národů. V letošním roce proběhl osmý ročník této kampaně a jako v předchozích letech ji opět provázela modrá barva, která je symbolem komunikace a sebevyjádření. Celá akce, která probíhala v měsíci dubnu, byla zaměřena převážně na realizaci uceleného programu osvětových, vzdělávacích a kulturních aktivit, jež napomáhají informovat veřejnost o poruchách autistického spektra. Jejím dalším cílem bylo klást důraz na fakt, že lidé s autismem mají možnost se plnohodnotně zapojit do společenského života.

ZKONTROLUJTE SI CESTOVNÍ DOKLADY VČAS

V době přípravy na dovolenou bychom neměli zapomenout na kontrolu cestovních dokladů. Kromě kontroly jejich platnosti bychom také měli zjistit, na jaké doklady můžeme do vybrané destinace cestovat, zda s občanským průkazem (v rámci tzv. Schengenu), anebo s cestovním pasem. Nezapomínejme, že nelze cestovat s dítětem, když ho máme „pouze zapsané“ v pasu. Od roku 2012 musí mít každé dítě vlastní cestovní doklad. Pozor, v některých destinacích hraje roli i to, jak dlouho bude náš pas ještě platit. Například v Egyptě – pas musí platit ještě 6 měsíců po naší návštěvě. Základní info k cestování po světě je zde www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu. Pokud potřebujete nový doklad, na nic nečekejte a podejte si žádost na kterémkoli obecním úřadu obce s rozšířenou působností. V letní sezoně totiž bývá čekací lhůta k podání žádosti poměrně dlouhá. Od 1. 7. 2018 se mění doba vyřízení a s tím je spojena i výše správních poplatků. Více informací najdete na www.kraj-lbc.cz/zkontrolujte-si-vcas-pred-dovolenou-cestovni-doklady-n839432.htm. ←

KRAJSTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Slavíte Den matek?

LENA MLEJNKOVÁ (SLK)

Den matek v naší rodině slavíme tradičně. Moje děti obvykle vyrobí nějaký dárek ve škole, a těší se, jak mě překvapí. Je to moc hezký svátek, který nám připomíná matky a mateřství. Každou maminku potěší, když dostane kytičku nebo nějaký dárek od dětí, které si vzpomenu v tento hezký sváteční den.

RADKA LOUČKOVÁ KOTASOVÁ (ANO)

Ano, slavím. Snažím se nezapomenout a pravidelně v tento den (ale i nejen v tento den) donést kytičku svojí mamince s díky za vše, co pro mne udělala a stále dělá. A pak si užívám jako matka i poděkování od svých dětí.

JAN KORYTÁŘ (ZPLK)

Na den matek zahnal bych do jatek všechny fotry neplatíče. Co to, sakra, je, kleju skrytě, neplatit na vlastní dítě? A ty, co dítě zapřeli, ty bych zavřel do cely. Ať poznají, ti ubožáci, že tohle se nevyplácí.

JURAJ RANINEC (ODS)

Den matek slavím, považuji ho za připomenutí tradiční rodiny a nezaměnitelné role ženy. Oslava mateřství podtrhuje hlavní smysl naší existence: dávat nový život a zachovávat jej jako naději pro budoucnost.

ROMANA ŽATECKÁ (ČSSD)

Snažím se udělat mamince hezký den nejen na Den matek. Kytičky i drobné dárky jí ráda nosím průběžně, protože k poděkování mamince je vhodný každý den v roce, nejen když kalendář zavolí.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Den matek každoročně slavím. Je to jedna z mála příležitostí, kdy mohou děti vyjádřit své matce poděkování za svůj život a výchovu v dětství.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Ano, slavíme doma tento svátek. I když dostávám drobné dárky od syna každý měsíc, tak v loňském roce jsem ke Dni matek obdržela vlastnoručně vyrobené srdíčko a malou kytičku v květináči. Uvidíme, čím mne překvapí letos. ←

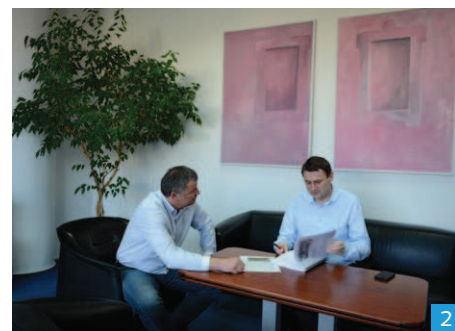
Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.lbc.cz/zastupitelstvo

1

1 | Roman Lenner je jedním ze zakladatelů projekční firmy s téměř třicetiletou tradicí. Foto: Andrea Fulková.

2 | Při jednání s hejtnem Libereckého kraje Martinem Pütou. Foto: Andrea Fulková.

2

OSOBNOSTI KRAJE

ROMAN LENNER

Předseda představenstva a generální ředitel skupiny společností VALBEK-EU, která se téměř třicet let zabývá projektováním pozemních komunikací, mostů, tunelů, kolejové dopravy, vodohospodářských staveb a pozemních staveb. Dále se zaměřuje na geodetické práce, ekologii a ekologické služby, geologii, techniku a sanace, dopravní inženýrství, vizualizace, řízení a realizace projektů, inženýring, technické dozory staveb a stavební výrobu.

Prvního června se po téměř dvou letech uzavírky opět otevře nově zrekonstruovaná silnice první třídy mezi Kunraticemi a Jabloncem nad Nisou. Stavba byla provedena dle návrhu vytvořeného vaší firmou. Jak jste spokojen s její realizací?

O kapacitní propojení Liberce s Jabloncem jsme se snažili již od devadesátých let minulého století. Spolu s investorem ŘSD jsme vyprojektovali a se stavebními firmami postavili první úsek Liberec–Kunratická, který výrazně obohatil silniční síť v Liberci a odlehčil dopravě v centru města. Současná stavba je pokračování z Kunratic do Jablonce a zcela určitě změní i poměr intenzit dopravy v Jablonci. Toto byl cíl Ředitelství silnic a dálnic v Liberci. Stojí ještě za zmínku, že stavba komunikace mohla být realizována již o řadu let dříve, ale postoje jablonecké radnice spojuku brzdily. Výrazně stavbám pomohlo až teprve vedení radnice v posledních letech. Stavba probíhá naprosto standardně, výhodou je uzavření provozu na přilehlých komunikacích a kvalita odvedených prací je velmi dobrá. Trio stavební firma M–silnice, projektant a ŘSD spolupracují velmi odpovědně a efektivně, a to i přes extrémní

klimatické a provozní problémy, které na této stavbě jsou.

Jak těžké bylo navrhnout takovou stavbu, setkali jste se s nějakým zásadním problémem při tvorbě plánů? Jak vlastně probíhá realizace takového projektu, než se začne stavět?

Jak jsem již uvedl, celá propojka se rodila téměř 20 let a provázela ji řada problémů jak na úrovni měst, tak na úrovni občanských aktivit. Problémy s výkupy pozemků a problematika získání stavebních povolení trvala dvakrát déle než samotná stavba, a to je v současné době velmi dlouho. Nutno podotknout, že řada staveb, které připravujeme, trvá ještě o dalších 5–10 let déle. Země potřebuje infrastrukturu, jinak i náš kraj bude dlouhodobě neschopný konkurence. Je třeba si tato fakta uvědomovat a politickým tlakem zrychlit přípravu těchto strategických komunikací.

Setkali jste se v průběhu rekonstrukce s nějakým problémem, který by vyžadoval úpravu stavebních plánů?

Vzhledem ke kvalitním průzkumům, přístupu investora a znalosti prostředí tato stavba nikoho nepříjemně nepřekvapila, běžela v normálních stavebních kolejích se všemi drobnostmi a úpravami, které vždy tyto investice přinášejí.

Jméno vaší firmy stojí v Libereckém kraji již za mnoha projekty, má rekonstrukce silnice Kunratic Jablonec nad Nisou pro společnost nějaký zásadní význam?

Určitě pro naše kolegy inženýry ano. Profesní radost z realizace takového projektu je pro nás vždy výzva posunout kvalitu, technologii

dále, poučit se z nedostatků, naplánovat lepší, smělejší a odvážnější konstrukce a posunout české inženýrství vpřed. Rozsah takovýchto projektů nám umožňuje se naučit, poučit a lépe realizovat další výzvy.

Působíte v projektové firmě s více jak dvacetiletou tradicí, bylo projektování od začátku vaší životní profesí?

Ano, v roce 1982 jsem nastoupil do firmy Pragoprojekt, kde bylo mým úkolem projektovat místní konstrukce. Byla to jedna z předních českých projekčních kanceláří a dodnes si udržuje vysokou úroveň. V roce 1990 v souvislosti se sametovou revolucí se moje životní cesta začala ubírat směrem k firmě Valbek. V roce 2020 oslavíme 30. výročí založení firmy, takže tím, čím jsem, jsem rád. Bohužel už se ale věnuji spíše vedení firmy, než projektování staveb. Rýsovací prkno, dnes monitor počítače, mi ale hodně chybí. Život však jde dál.

Čeho byste ještě ve své profesi chtěl dosáhnout?

Cílem našeho snažení je vybudovat respektovanou projekční firmu, která působí nejen na středoevropských trzích Evropy, ale chce expandovat i na trhy třetích zemí. Chceme být komplexními inženýry respektujícími potřeby civilizace a jejich sladěním s udržitelným rozvojem společnosti a přírody. Osobně jsem dosáhl met, o kterých se mi v roce 1990 ani nesnilo, a jsem rád, že společenskou změnou jsem dostal šanci plnit si vlastní ambice, a chci v tom i nadále pokračovat. Je skvělé něco budovat, ale ještě lepší je své hmotné výsledky s pýchou předat dalším generacím. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

- 1 | Při rekonstrukci silnice bylo nutné vybudovat několik mostů. Foto: archiv ŘSD.
2 | Stavba jednoho z mostů. Foto: archiv ŘSD.
3 | Nové clony znatelně sníží hluk ze silnice. Foto: archiv ŘSD.

(pokračování z titulní strany)

...v předčasném užívání již od prosince loňského roku. Do konce května letošního roku byla kompletně dokončena přeložka ke křižovatce s Lučanskou ulicí. Zbýlý úsek po okružní křižovatce v Lukášově už bude dokončen za provozu. Na tomto úseku, na kterém budou prováděny dokončovací práce zejména mimo vozovku silnice, bude ale snížena rychlost.

Dokončení silnice I/14 znamená pro Liberecký kraj kvalitní dopravní spojení mezi oběma největšími městy kraje. Nová komunikace převezme veškerou dopravu z původní silnice III/29024 a převážnou část ze stávající silnice I/14 přes Vratislavice nad Nisou. Je tím tak zajištěno komfortnější spojení oblastí Jizerských hor a Krkonoš se severozápadní částí republiky. Silnice nezasahuje a ani žádným způsobem neovlivní Chráněnou krajinnou oblast Jizerské hory. Vzhledem k tomu, že na minulé silnici neexistovala žádná ochrana obytných domů proti hluku, bude hlučnost po dokončení stavby výrazně snížena. Silnice je vedena v místech, kde se nepředpokládá zvýšený pohyb osob kromě dvou míst – autobusová zastávka u Novoplastiku a okružní křižovatka v Lukášově. Proto mají nástupiště u Novoplastiku bezbariérový přístup, jsou opatřena signálními a varovnými pruhy. Silnici je také možné podejít podchodem. Chodcům budou uzpůsobeny také přechody u okružní křižovatky na Lukášově, kde budou sníženy obrubníky a vyznačeny signální a varovné pásy.

Trasa přeložky v převážné délce sleduje silnici III/29024. Pouze před

Jablonec nad Nisou je napřímena mimo stávající serpentiny. Trasa je vedena převážně volným terénem, jen částečně prochází rozptýlenou zástavbou rodinných domků. Trase musely ustoupit čtyři domky a náletová zeleň. Minimální poloměr směrového oblouku je 325 metrů, maximální podélný spád 6,9 %. Rekonstruovaný úsek obsahuje tři úrovně křižovatky s napojením do stávající zástavby, v Lukášově je pak vybudována okružní křižovatka s vnějším poloměrem 27,5 metru. Silnici také doplnily chodníky v prostoru Kunratic, které umožní pěší spojení obou částí Kunratic, s využitím podchodu. Součástí stavby jsou i dva 140 metrů dlouhé mosty přes údolí, jeden most přes přeložku silnice I/14 a přeložky inženýrských sítí. Do stavby byly zahrnuty také náhradní vodní zdroje pro obytnou zástavbu. U firmy Novoplastik byla zrekonstruována otočka autobusů včetně zastávek. Zhotovitel stavby nechal vypracovat hlukovou studii, která ukázala na nutnost vybudování šesti hlukových clon výšky 2,5–3,5 metru na hlavní trase. Clony zajistí znatelné snížení hluku ze silnice.

Pozitivní zprávou je i to, že stavba nijak nezasáhla ani neovlivnila Chráněnou krajinnou oblast Jizerské hory. Přibližně 600 metrů od silnice I/14 se nachází přírodní památka Lukášov, která nebyla stavbou nijak ovlivněna. Jediné, čeho se stavba v rámci životního prostřední dotkla, je nadregionální biokoridor, který vede přímo přes frekventovanou silnici III/29024. ←

Text: Květa Šírová

DATA O STAVBĚ

NÁZEV STAVBY
I/14 Kunratic – Jablonec n. N.

MÍSTO STAVBY
Liberecký kraj

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ
Kunratic u Liberce, Lukášov

HLAVNÍ TRASA
délka: 2 514 m
kategorie: S 11,5/70
plocha vozovky: 32 330 m²
počet stavebních objektů: 62

MOSTNÍ OBJEKTY
na silnici I/14: 2
nad silnicí I/14: 1
celková délka mostů: 161 m

PROTIHLUKOVÉ STĚNY
počet objektů: 6 (délka stěn: 808 m)

OPĚRNÉ ZDI
počet objektů: 6 (délka zdí: 680 m)

ÚPRAVY OSTATNÍCH KOMUNIKACÍ
počet objektů: 7
celková délka přeložek: 1 560 m

PŘELOŽKY A ÚPRAVY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ
vodo hospodářské objekty: 4
objekty elektro a sdělovací: 22

CELKOVÝ OBJEM ZEMNÍCH PRACÍ
výkopy: 209 000 m³
násypy: 72 000 m³

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 5/2018 vyšlo 2. května 2018, uzávěrka byla 13. dubna 2018.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk